

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ“

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024)

Приета от КС (протокол №11/09.04.2024)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНСКА ИКОНОМИКА ”

ЗА СПЕЦ: „Международен бизнес и мениджмънт“ (с преподаване на англ. език);

ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 10

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	210	-

Изготвили програмата:

1. ....

(доц. д-р Калоян Колев)

2. ....

(гл. ас. д-р Вениамин Тодоров)

3. ....

(гл. ас. д-р Александър Тодоров)

Ръководител катедра: .....

„Обща икономическа теория“ (доц. д-р Калоян Колев)

I. АНОТАЦИЯ

Управленската икономика (Managerial Economics) е предназначена да предостави на студентите икономическа терминология и начин на критично мислене за вземане на управленски решения, като по този начин постави солидна икономическа основа, която да се използва от мениджърите и другите служители. Той свързва традиционната микроикономика с приложената математика за разработване на инструменти за анализ на фирми, пазари и инвестиционни решения

Основната цел на курса е студентите да усвоят приложението на теоретичните концепции от микроикономиката за решаването на проблеми, свързани с управленски решения от реалната практика на фирмите.

За постигане на тази цел, се използва подходът "решаване на проблеми". Това насърчава студентите да се съсредоточат върху прилагането на икономически инструменти, а не да търсят чисто теоретично разбиране.

Аналитичната рамка на курса се основава на три изграждащи блока. Първо се въвеждат инструментите за анализ на рационално поведение както от страна на потребителите, така и от страна на фирмите, след което приложението на тези инструменти се демонстрира при анализ на някои от основните икономически зависимости. Второ, приложението на изградените инструменти се прехвърля върху анализа на по-сложни икономически зависимости в рамките на различните пазарни структури, където централна роля заемат решенията относно стратегиите и цените. Накрая се въвежда регулативната роля на държавата, както и инструменти за икономическа оценка на инвестиционни проекти в публичния и частния сектор.

Успешното завършване на курса ще доведе до:

- а) задълбочаване на знанията на студентите за видовете икономически проблеми, пред които са изправени мениджърите на фирми;*
- б) подобряване на икономическата интуиция на студентите относно тези проблеми и овладяване на техниката за намиране на оптимални решения в областта на производството, потреблението и публичния сектор;*
- в) повишаване на разбирането на студентите за това как функционират пазарите и развиване на способността им да правят икономически прогнози за пазарните резултати.*
- г) изграждане на умение у студентите да използват теоретични модели и да ги прилагат за решаване на практически проблеми.*

Дисциплината развива три ключови компетентности: (1) математическа, (2) личностна и (3) предприемаческа. Математическата компетентност се развива чрез изучаване и практическо прилагане на формални модели, свързани с функционирането на фирмата и свързаните с нея управленски решения. Личната компетентност се развива чрез получаване на знания и формиране на умения как да се управлява информацията и да се действа успешно в сложни ситуации и несигурна среда, като същевременно се управлява собствената кариера и се оперира ефективно като мениджър. Предприемаческата компетентност се развива чрез насърчаване на стратегическо мислене и придобиване на знания и умения как да се планира, да се вземат инвестиционни решения, да се управляват проекти и да се решават практически управленски проблеми.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. ИКОНОМИЧЕСКА ОПТИМИЗАЦИЯ		3	3	
1.1.	Предмет и метод на управленската икономика			
1.2.	Теория за фирмата			
1.3.	Измерване на печалбата			
1.4.	Роля на бизнеса в обществото			
2. ИКОНОМИЧЕСКА ОПТИМИЗАЦИЯ		3	3	
2.1.	Процесът на икономическа оптимизация			
2.2.	Максимизиране на приходите			
2.3.	Минимизиране на средните разходи			
2.4.	Максимизиране на печалбата			
3. ПАЗАРЕН АНАЛИЗ		3	3	
3.1.	Функция на пазарното търсене и крива на търсене			
3.2.	Функция на пазарното предлагане и крива на предлагане			
3.3.	Пазарно равновесие и неравновесие			
3.4.	Анализ на чувствителността на търсенето: концепцията за еластичността			
4. АНАЛИЗ НА ПРОИЗВОДСТВОТО		3	3	
4.1.	Производство в кратък период			
4.2.	Оптимална заетост			
4.3.	Измерване на продуктивността			
5. АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ		3	3	
5.1.	Икономически разходи и печалба			
5.2.	Краткосрочни и дългосрочни разходи			
5.3.	Анализ разходи-обем-печалба			
6. СЪВЪРШЕНА КОНКУРЕНЦИЯ И МОНОПОЛ		3	3	
6.1.	Пазарни структури и конкуренция			
6.2.	Конкурентни пазари			
6.3.	Монопол			
7. МОНОПОЛИСТИЧНА КОНКУРЕНЦИЯ И ОЛИГОПОЛ		3	3	
7.1.	Монополистична конкуренция			
7.2.	Олигопол			
7.3.	Пазарна структура и рентабилност			
8. ЦЕНОВИ ПРАКТИКИ		3	3	
8.1.	Ценообразуване разходи-плюс			
8.2.	Ценова дискриминация			
8.3.	Ценообразуване при множество продукти			
9. ДЪРЖАВАТА В ПАЗАРНАТА ИКОНОМИКА		3	3	
9.1.	Държавно регулиране и управленски решения			

9.2.	Пазарни провали и държавна намеса			
9.3.	Бизнес цикълът и стабилизационната макроикономическа политика			
10. АНАЛИЗЪТ „РАЗХОДИ-ПОЛЗИ“		3	3	
10.1.	Методи за анализ и оценка на публични проекти			
10.2.	Предимства на метода „разходи – ползи“			
10.3.	Класификация на разходите и ползите			
10.4.	Критерии за оценка			
10.5.	Проблеми при прилагането на анализа „разходи - ползи“			
		Общо:	30	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Контролна работа 1 (решаване на задачи и развиване на отворени въпроси)	1	40
1.2.	Контролна работа 2 (решаване на задачи и развиване на отворени въпроси)	1	40
1.3.	Презентация	1	20
Общо за семестриалното оценяване:		3	100
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	110
Общо за сесийното оценяване:		1	110
Общо за всички форми на контрол:		4	210

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Wilkinson, N. (2022). Managerial Economics: Problem-Solving in a Digital World. Cambridge University Press, 2nd Edition.
2. Hirschey, M., Bentzen, E., Scheibye, C. (2022). Managerial Economics. Cengage Learning EMEA, 16th Edition.

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Froeb, L., McCann, B., Ward, M., Shor, M. (2023). Managerial Economics: A Problem Solving Approach. Cengage Learning, 6th Edition.
2. Samuelson, W., Marks, S., Zagorsky, J. (2022). Managerial Economics. Wiley; 9th Edition.
3. Baye, M., Prince, J. (2022). Managerial Economics and Business Strategy. McGraw Hill, 10th Edition.
4. Salvatore, D., Srivastava, R. (2020). Managerial Economics: Principles and Worldwide Applications. Oxford University Press; 9th Edition.
5. Thomas, C. (2023). Managerial Economics: Foundations of Business Analysis and Strategy. McGraw-Hill, 14th Edition.
6. Png, I. (2022). Managerial Economics. Routledge. 6th Edition.
7. Brickley, J., Smith, C., Zimmerman, J. (2021). Managerial Economics and Organizational Architecture. McGraw-Hill. 7th Edition.
8. Todorov, V. (2023). Stabilization Role of the Macroeconomic Policy during the COVID-19 Crisis. Economic Archive, Vol. 76(3), pp. 63-78.
9. Todorov, V. (2022). Exogenous Macroeconomic Shocks as Contemporary Business Cycle Determinants. Economic Archive, Vol. 75(3), pp. 3–17.
10. Todorov, A. (2018). Aggregate Concentration, Market Size and EU Integration: Evidence from Southeast Europe. Izvestiya Journal of Varna University of Economics, Varna: Science and Economic Publ. House, Vol.62(3-4), pp. 185-199.